

Helsingin kaupungin liikenneliikelaitos
OSAVUOSIKATSAUS 1.1. – 30.6.2018

HKLjk 16.8.2018

HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNELIIKELAITOS

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

Helsingin kaupunkistrategia 2017-2021 hyväksyttiin 27.9.2017 kaupunginvaltuustossa. Joukkoliikenteen pitkän aikajänteen kehittämisenäköjen kannalta olennaisia ovat mm. tavoitteet raideliikenteen ja sähköbussien käytön lisäämiseksi sekä linjaukset Vihdintien ja Tuusulanväylän kaupunkibulevardien ja Malmin raitiotien suunnittelusta.

Helsingin kaupunkistrategian lisäksi HKL:n tavoiteohjelma vuosille 2016 - 2024 luo perustaa HKL:n toiminnan kehittämiseksi. Tavoiteohjelmassa määritellään HKL:n strategiset tavoitteet ja näitä toteuttavat toimenpidekokonaisuudet eli kehitysohjelmat. Ensimmäisenä HKL käynnisti operatiivisen tehokkuuden, omaisuuden hallinnan ja turvallisuuden kehitysohjelmat.

Operatiivisen tehokkuuden kehitysohjelmalla tavoitellaan HKL:n liikenteen hoidon ja sitä tukevien toimintojen tehostamista. Niin tehtyjen kansainvälisten benchmarking-tutkimusten kuin omaan toimintaan pureutuvien selvitysten perusteella tehostamistarve on noin 10 %, jotta HKL on kustannustehokkuudeltaan Euroopan markkinoiden kärkeä. Tehostamistarve vaihtelee merkittävästi toiminnoittain. Vuoden 2016 tasosta vuoden 2018 toiselle puoliskolle siirryttäessä HKL on jo toteuttanut vuositasolla 4,4 milj. eurolla kustannustehokkuutta parantavia toimia. Vielä kesken ja suunnittelussa olevat toimenpiteet mukaan lukien tehokkuuden arvioidaan paranevan vuositasolla yli 15 milj. euroa vuoteen 2021 mennessä.

Omaisuuden hallinnan kehitysohjelma liittyy HKL:n rooliin Helsingin joukkoliikenteen infrastruktuurin sekä metro- ja raitioliikenteen kaluston omistajana, kehittäjänä ja ylläpitäjänä. Olemassa oleva omaisuus on mittava ja HKL:n tekemät korvaus-, ylläpito- ja uudisinvestoinnit pääsääntöisesti 100-200 milj. euroa vuodessa. Vastuamme veronmaksajien rahojen tarkoituksenmukaisesta ja tehokkaasta käytöstä on mittava. Omaisuuden hallinnan kehitysohjelmalla etsitään keinoja mm. nykyisen omaisuuden ylläpidon laadun ja kustannustehokkuuden tarkoituksenmukaiseen hallintaan, joukkoliikenneinfrastruktuurin mahdollistaman tulovirran kasvattamiseen luomalla mahdollisuuksia eri palveluiden kehittämiseen yhteistyössä elinkeinoelämän kanssa sekä uusinvestointien aiempaa korkeatasoisempaan kustannusohjaukseen ja laadunhallintaan. Talvella 2017-2018 on HKL:ssä käynnistetty omaisuuslajikohtainen ohjausryhmätyöskentely ja projektien ja omaisuuslajien hallinnan uudet toimintatavat on otettu käyttöön.

Turvallisuuden kehitysohjelmassa parannetaan toimintamalleja HKL:n hoitamassa liikenteessä, varikoilla, työmailla, kalustossa ja infrastruktuurissa. Turvallisuustyön perusteita määrittää vuonna 2016 voimaan tullut kaupunkiraideliikennelaki ja tähän liittyen liikenteen turvallisuusvirasto (Trafi) auditoi HKL:n toimintaa helmikuussa. Todettuihin poik-

HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNELIIKELAITOS

keemiin HKL vastasi osapuolten seurantalaverin jälkeen 31.5.2018. HKL osallistui myös Helsinki Summit -huippukokouksen 16.7.2018 turvallisuusvalmisteluihin.

Turvallisuuden kehitysohjelman puitteissa valmistuivat toisella vuosineljänneksellä mm. organisaatioturvallisuusohje sekä HKL:n riskien kartoitus. Katsauskaudella olivat lisäksi valmisteilla sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelyt ja turvallisuuteen liittyvän mittariston ja seurannan kehittäminen. Kesäkuussa 2018 järjestettiin turvallisuuskulttuurin vahvistamiseen liittyvä teematapahtuma Koskelan varikolla. Riskienhallinnan kehittämistä jatketaan edelleen riskien arvioinnin myötä toimenpiteistä päättämällä syksyllä 2018.

HKL:n tulevaisuuden kannalta erittäin keskeistä on, minkä päätöksen HSL tekee Raide-Jokerin liikennöitsijästä. Samassa yhteydessä ratkaistaan myös kantakaupungin raitioliikenteen liikennöintisopimuksen jatko. HSL tulee HKL:n antaman tarjoutumisen pohjalta vuoden 2018 lopussa päättämään, onko HKL yhteiskunnalle paras toimija liikennöitsijäksi. HKL:n tarjoutumisen valmistelu ja sen pohjaksi tehtävä työ niin laadun kuin kustannustehokkuuden parantamiseksi ovat olleet HKL:n huomion keskiössä koko vuoden 2018. HKL on hankkinut myös ulkopuolisen professoritason asiantuntijalausannon HSL:lle tehtävään Raide-Jokerin ja kantakaupungin raitioliikenteen tarjoutumiseen liittyen. Myöskään HKL:n hankkiman ulkopuolisen asiantuntijalausannon perusteella ei ole estettä sille, että HSL neuvottelee ja tekee HKL:n kanssa Raide-Jokerin ja kantakaupungin liikennöinnistä sopimuksen ilman tarjouskilpailumenettelyä.

Vuoden 2017 marraskuussa matkustajaliikenteelle avatun länsimetron liikennöinnin ja infrastruktuurin hallinnan toimintamalleja vakiinnutettiin. Ensimmäisellä vuosineljänneksellä kokeiltiin myös tiheämmän 2,5 minuutin vuorovälin ruuhkaliikenteen toteuttamista Matinkylään saakka. Liikennöinnissä huolia ensimmäisellä vuosineljänneksellä aiheutti erityisesti kuljettajapula, johon pääsiäisenä valmistunut kuljettajakurssi toi helpotusta. Myös metron infrastruktuurissa ja junakalustossa ilmeni teknisiä ongelmia, jotka vaikuttivat liikenteen luotettavuuteen.

Länsimetro Oy on HKL:n työn merkittävä tilaaja, kun HKL:n ja Länsimetro Oy:n välisen yhteistyösopimuksen perusteella HKL hoitaa kantametron ja länsimetron infraa yhtenä kokonaisuutena kuin omaansa. Yhteistyötä ohjaa ja johtaa länsimetron yhteistyöryhmä, jolle asioita valmistelevat tekninen ryhmä ja talousryhmä. Katsauskaudella Länsimetro Oy on auditoinut HKL:lle kuuluvia tehtäviä.

HKL:n huolto- ja kunnossapitotoiminnan kehittämistä on yhdessä Länsimetro Oy:n kanssa tehty koko katsauskauden ajan. Erityisesti on kiinnitetty huomiota HKL:n suorittaman raportoinnin kattavuuteen. HKL on yhteistyöryhmässä sovitun mukaisesti vahvistamassa länsimetron

HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNELIIKELAITOS

huollon ja kunnossapidon resursointia vastaamaan kertyneen kokemuksen mukaan todettuja tarpeita.

Raide-Jokerin infrahankkeen joulukuussa 2017 aloittanut allianssi sai valmiiksi kolmannen kustannusarvion hankkeen kokonaiskustannuksista kesäkuussa 2018. Rakentamiskustannukseksi arvioitiin 355 M€ vuoden 2015 hintatasossa, mikä on 80 miljoonaa euroa enemmän kuin kaupunginvaltuustojen hyväksymän hankesuunnitelman enimmäishinta. Suunnitelmat ovat pidemmällä ja niitä on määrällisesti enemmän kuin edellisiä kustannusarvioita laadittaessa. Lisäksi hankelaajuutta on täsmennetty. Myös tuotannon suunnittelu on pidemmällä kuin edellisessä vaiheessa. Allianssi jatkaa suunnittelua vuoden 2019 alkuun ja pyrkii saavuttamaan ratkaisuja, joilla allianssin tavoitehintaa saadaan hankesuunnitelman mukaiseksi.

Helsingin kantakaupungin raitiotievarikkojen kehittämissuunnitelma valmistui ja se käsiteltiin kaupungin johtoryhmässä, HKL:n johtokunnassa ja HSL:n hallituksessa. Täytäntöönpanon valmistelu etenee niin, että Ruskeasuon varikon rakentamisen on tarkoitus alkaa 2019. HKL:n tytäryhtiö Ruskeasuon Varikkokiinteistö Oy on aloittanut varikkokiinteistön yleissuunnittelun valmistelun niin, että hankesuunnittelu toteutetaan vuoden 2018 aikana.

Laajasalon raitiotievarikon suunnittelukilpailun voittajaksi valittiin suunnitelma Scapes, jossa raitiotievarikon ympärille toteutettaisiin 6-7 asuinrakennusta yhdeksi hybridikortteliksi. Hankkeen suunnittelu jatkuu viitesuunnitelman tarkentamisella vuoden 2018 aikana. Varikon on tarkoitus valmistua Kruunusillat-hankkeen mukaisessa aikataulussa vuonna 2025.

HKL teki marraskuussa 2017 Bombardier Transportationin kanssa Variotram -raitiovaunuja koskevien hankintasopimusten purkamisesta sovintosopimuksen, jonka soveltaminen on katsauskauteksi edennyt suunnitellusti. Kaikki Variotram -raitiovaunut ovat poistumassa liikenteestä vuoden 2018 loppuun mennessä. HKL on neuvotellut niiden jälleenympäristä sovintosopimuksen ehtojen mukaisesti Bombardierin kanssa.

HKL teki 13.7.2018 Transtech Oy:n kanssa hankintasopimuksen kymmenen uuden Artic-matalalattiaraitiovaunun hankkimiseksi niin, että kaikki tämän optiosarjan raitiovaunut toimitetaan vuoden 2019 aikana.

HKL:n johtokunta hyväksyi 14.6.2018 kahta Artic-esisarjan raitiovaunua koskevan hankintasopimuksen muutoksen niin, että HKL palauttaa Transtech Oy:lle esisarjan raitiovaunut ja Transtech Oy toimittaa niiden tilalle kaksi uutta raitiovaunua, jotka ovat samanlaisia kuin muut sarjassa toimitetut raitiovaunut. Vaihtoehtona tälle ratkaisulle olisi ollut, että Transtech Oy hankintasopimuksen ehtojen mukaisesti olisi tehnyt tar-

HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNELIIKELAITOS

peelliset muutostyöt niin, että esisarjan raitiovaunut olisi muutettu samanlaisiksi kuin sarjassa toimitetut raitiovaunut.

Metron automatisointia koskevien sopimusten purkuasian käsittely on jatkunut Helsingin käräjäoikeudessa koko katsauskauden ajan kirjallisten materiaalien toimittamisella. Suulliset käsittelyt alkavat lokakuun loppussa 2018 ja kestävät toukokuun loppuun 2019.

Katsauskauden aikana valmisteltiin yhteistyösopimus kaupunkipyöräpalveluista Helsingin ja Espoon kesken. Sopimuksen myötä Helsingin ja Espoon kaupunkipyöräpalvelut ovat käyttäjille täysin yhteen toimivat. HKL toteutti myös kaupunkipyöräpalvelun ajallisen laajennuksen niin, että kaupunkipyöräkausi alkoi toukokuun sijasta jo huhtikuun alussa. Lisäksi HKL:n johtokunta päätti 14.6.2018 kaupunkipyöräpalvelun laajennuksesta niin, että kaupunkipyöräpalvelu piiriin tulee 88 uutta pyöräasemaa ja 880 pyörää vuonna 2019. Palvelu laajenee todennäköisesti Pitäjänmäelle ja Helsingin itäisiin kaupunginosiin.

MATKUSTAJA- JA LIIKENNESUORITTEET

Matkustajasuoritteet

HKL:n tuottamassa raitio- ja metroliikenteessä tehtiin yhteensä 75,9 milj. matkaa tammi-kesäkuussa. Raitioliikenteessä matkoja tehtiin 5,6 % edellisvuotta enemmän ja metroliikenteessä 36,2 %. Raitioliikenteessä matkustajamäärää nostaa elokuussa 2017 tehdyt linjastomuutokset ja metroliikenteessä länsimetron käynnistyminen marraskuussa 2017. Suomenlinnan lauttaliikenteessä matkustajia oli 4,1 % edellisvuotta enemmän.

Paikkakilometrit, jotka kuvaavat matkojen tarjontaa, lisääntyivät edellisvuodesta raitioliikenteessä 11,7 % ja metroliikenteessä 66,1 %.

Seuraavissa taulukoissa on yhteenveto matkustajasuoritteiden kehityksestä:

Matkustajamäärä, milj. nousua	TP2017	30.6.2017	30.6.2018	Ero-%
Raitioliikenne	60,2	29,1	30,8	5,6%
Metroliikenne	67,5	32,4	44,2	36,2%
Lauttaliikenne	2,1	0,9	1,0	4,1%
Yhteensä	129,8	62,5	75,9	21,5%

HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNELIIKELAITOS

Paikkakilometrit, milj. km	TP2017	30.6.2017	30.6.2018	Ero-%
Raitioliikenne	664,6	320,2	357,5	11,7 %
Metroliiikenne	2 368,5	1 034,9	1 718,6	66,1 %
Yhteensä	3033,1	1355,0	2076,1	53,2 %

Liikennesuoritteet

Raitio- ja metroliiikenteessä myös liikennesuoritteet olivat selvästi suuremmat kuin edellisenä vuonna vastaavana ajankohtana. Raitioliikenteessä uudet Artic-vaunut ovat mahdollistaneet sen, että matalalattiavaunukaluston osuus ajetuista linjakilometreistä on noussut. Vanhoilla korkealattiaisilla nivelvaunuilla ajettiin enää erittäin vähän linjakilometrejä.

Seuraavissa taulukoissa on yhteenveto liikennesuoritteiden kehityksestä:

Raitioliikenteen liikennesuoritteet	TP2017	30.6.2017	30.6.2018	Ero-%
Linjakilometrit	5 710 533	2 797 990	2 931 335	4,8 %
- Nivelvaunut	130 135	112 068	236	-99,8 %
- Osamatalalattiavaunut	2 339 317	1 179 499	1 128 644	-4,3 %
- Matalalattiavaunut	3 241 081	1 506 424	1 802 455	19,7 %
Linjatunnit	473 248	228 665	247 223	8,1 %
Vuoropäivät	30 413	15 046	15 493	3,0 %

Metroliiikenteen liikennesuoritteet	TP2017	30.6.2017	30.6.2018	Ero-%
Junalinjakilometrit	4 112 001	1 796 660	2 983 707	66,1 %
Linjatunnit	119 239	54 505	79 613	46,1 %
Vuoropäivät	8 027	3 688	5 483	48,7 %

SITOVIEN TAVOITTEIDEN TOTEUMINEN

HKL:n sitovat tavoitteet ja niiden toteuma 2. vuosineljänneksellä ja koko vuoden ennuste ovat:

HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNELIIKELAITOS

	Tavoite 2018	2. vuosi- neljännes	Ennuste 2018	
Tilikauden tulos vähintään nolla [M€]	0		0,5	
Toiminnan kokonaiskustannukset per paikka-km laskevat (positiivinen tuottavuuskehitys) [€/paikka-km]	0,056	0,044	0,055	
Asiakastytyväisyys vähintään vuoden 2016 tasolla (liikennöitsijäarvosana)				
Raitioliikenne	4,04	-	4,04	
Metrolinjat	4,19	-	4,09	
Liikennöinnin luotettavuus säilyy vuoden 2016 tasolla				
Raitioliikenne [%]	99,84	99,79	99,83	
Metrolinjat [%]	99,84	99,02	99,59	
Matkustajien kokema järjestys ja turvallisuus paranevat vuoden 2016 tasosta				
Raitioliikenne	4,22	-	4,22	
Metrolinjat	4,18	-	4,15	

Liikennelaitoksen ennustetaan saavuttavan vuonna 2018 sitovista tavoitteista neljä (4) kahdeksasta (8). Laitoksen sitovista tavoitteista taloudellisen tuloksen, toiminnan kokonaiskustannusten, raitioliikenteen asiakastytyväisyyden sekä raitioliikennematkustajien kokeman järjestyksen ja turvallisuuden ennakoitua toteutuvan tavoitteen mukaisesti.

Metrolinjojen asiakastytyväisyyden ennustetaan jäävän tavoitteesta. Tutkimustietoa ei ole vielä käytettävissä, mutta HKL on saanut alkuvuonna epäedullisen julkisuuskuvan metrolinjojen toteuttajana ja työnantajana. Tämän ennustetaan heijastuvan asiakkaiden kokemukseen ja näkymään alle tavoitteen jäävässä metrolinjojen liikennöitsijäarvosanassa.

Liikennöinnin luotettavuuden ennustetaan jäävän tavoitteesta sekä metro- että raitioliikenteessä. Ajettujen lähtöjen osuutta on alkuvuonna laskenut henkilökuntapula ja tekniset viat. Metrolinjojen osuutta on ollut poistumaa henkilöstössä ja tilanteen odotetaan paranevan heinäkuussa valmistuvien uusien kuljettajien myötä. Raitioliikenteessä henkilökuntapulasta johtuneet ajamattomuudet ovat olleet kasvussa sekä varakuljettajien vähentämisen että akuuttien, kesken päivää sattuneiden sairaspöytäaikaisten yhtäaikaisten toteutumisen vuoksi. Myös teknisiä viikoja on ollut enemmän kuin edellisellä vuonnalla.

Metrolinjojen matkustajien kokeman järjestyksen ja turvallisuuden ennustetaan jäävän tavoitteista, mutta pysyvän silti viime vuoden tasolla. Liikenteeseen ei ennusteta tulevan sellaisia suuria muutoksia, joilla olisi ennakoitua suurempaa vaikutusta metromatkustajien järjestyksen ja turvallisuuden tunteeseen.

HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNELIIKELAITOS

HENKILÖSTÖ

HKL:n henkilöstömäärä oli 1 262 henkilöä 30.6.2018 (30.6.2017: 1 283). Vuoden 2017 lopussa henkilöstömäärä oli 1 236. Keskimäärin tammi-kesäkuussa henkilöitä oli 1 229, kun vastaavalla kaudella vuonna 2017 henkilöitä oli keskimäärin 1 218. HKL:n kuljettajamäärä on kasvanut edellisestä vuodesta, mutta kesätyöntekijöitä HKL on palkannut selvästi edellisvuotta vähemmän.

Henkilöstökuluja on kertynyt tammi-kesäkuussa 29.831.292,66 euroa (2017: 28.929.555,63).

INVESTOINNIT

Kesäkuun loppuun mennessä investointimenot on toteutunut 48,1 milj. eurolla. Suurimmat yksittäiset investoinnit ovat olleet Artica-raitiovaunujen maksut. Vuoden 2018 aikana toimitettavien 20 optiovaunun maksuja on maksettu 22,8 milj. euroa ja toimituksessa olevien 40 vaunun maksuja on suoritettu 5,2 milj. eurolla kesäkuun loppuun mennessä. Raide-Jokerin ratainfra suunnitteluun on toteutunut investointimenot 4,9 milj. euroa.

Investointien nettoennuste on 133,4 milj. euroa, kun tulosbudjetin investoinnit ovat 164,9 milj. euroa. Metrovaunujen ja metrosiltojen peruskorjaukset eivät ole toteutumassa siinä laajuudessa vuonna 2018 kuin talousarviovaiheessa ennakoitiin. Myöskään metroasemien ja varikoiden peruskorjaukset eivät ole toteutumassa suunnitellussa aikataulussa.

Tilikauden suurimmat investoinnit ovat uudet raitiovaunut 43,5 milj. euroa. Muita suuria investointeja ovat Raide-Jokerin infra 6,6 milj. euroa, Hakaniemen metroaseman peruskorjaus ja kehittäminen 6,0 milj. euroa, metrovaunujen peruskorjaukset 5,7 milj. euroa, Helsingin metron asetinlaitteen uusiminen 5,3 milj. euroa, Kruunusillat 4,0 milj. euroa ja uudet metrovaunut 3,9 milj. euroa.

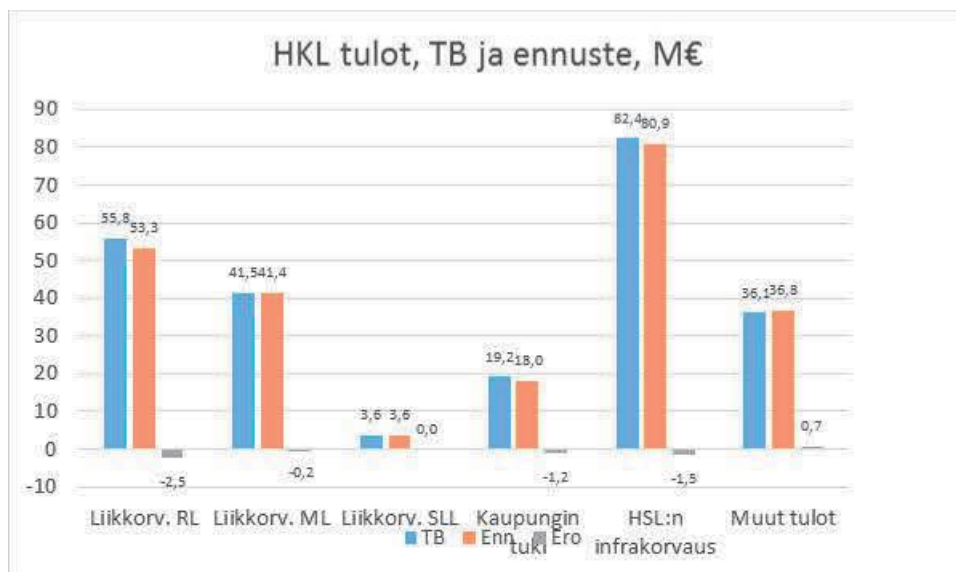
KÄYTTÖTALOUS

Koko vuoden ennusteen vertailu tulosbudjettiin

Koko vuoden liikevaihtoennuste on 210,3 milj. euroa eli 5,3 milj. euroa vähemmän kuin tulosbudjetissa. Raitioliikenteen liikennöintikorvauksen ennakoidaan toteutuvan 2,5 milj. euroa budjetoitua pienempänä, mikä johtuu pääosin pääomakorvausosuudessa tapahtuneesta muutoksesta Variotram-vaunujen osalta. HSL:ltä veloitettavia infrakorvauksia on toteutunut 1,5 milj. euroa ja kaupungin tukea 1,2 milj. euroa budjetoitua vähemmän.

HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNELIIKELAITOS

Seuraavassa kuvassa on HKL:n tulosbudjetin ja ennusteen tuloerät:

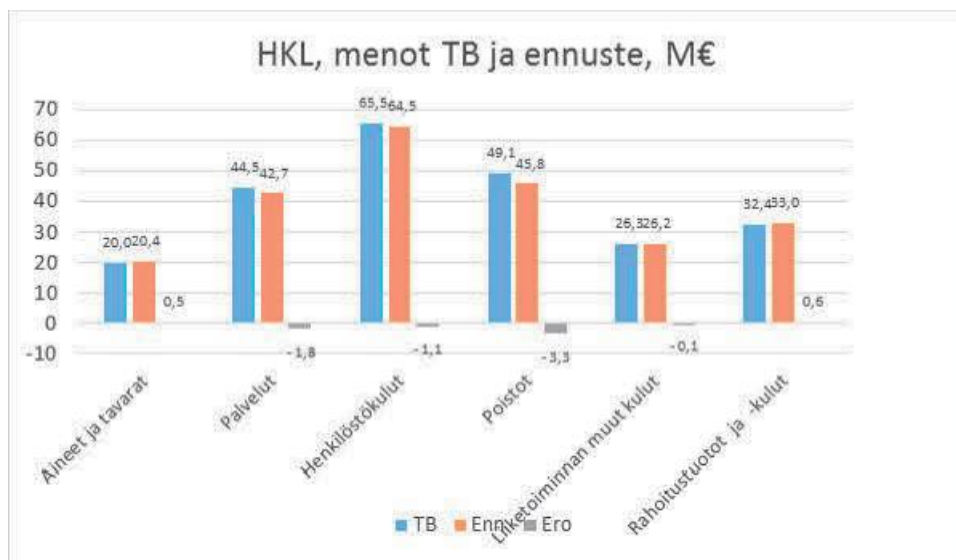
Menoissa poistoja on toteutuksessa 3,3 milj. euroa budjetoitua vähemmän. Suurin yksittäinen syy on Variotram-raitiovaunujen jäljellä olleen hankintamenon alaskirjaus 31.12.2017, joten vaunuista ei toteudu poistoja vuonna 2018 (TB18: 2,2). Kirjaus liittyi sopimukseen, jossa vaunujen toimittajan kanssa sovittiin vaunujen palauttamisesta toimittajalle vuoden 2018 aikana.

Palveluiden ostoja on toteutuksessa 42,7 milj. euroa eli 1,8 milj. euroa budjettia vähemmän. Raitioratojen profilointi on siirtymässä osittain vuodelle 2019, joten vuoden 2018 aikana toteutuu profiloinnin kuluja 0,5 milj. euroa vähemmän kuin on budjetoitu. Myös rakennusten vuosikorjauksia ja siivouksia sekä ulkopuhdistuksia on toteutuksessa budjetoitua vähemmän.

Henkilöstökulujen ennuste on 64,5 milj. euroa eli 1,1 milj. euroa budjettia vähemmän. Kuljettajien ja tuntipalkkaisten palkkakulut ovat jäämässä budjetoitua pienemmiksi.

HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNELIIKELAITOS

Seuraavassa kuvassa on HKL:n tulosbudjetin ja ennusteen kuluerät:

HKL:n tilikauden tulosenuste on 0,5 (TB18: 0) milj. euroa.

RAHOITUS JA TUNNUSLUVUT

HKL:n kassavarat ovat -185,1 milj. euroa 30.6.2018 (31.12.2017: -164,7).

HKL:n lainat kaupungilta ovat 15,1 milj. euroa ja muut lainat 240,9 milj. euroa 30.6.2018. Muut lainat on nostettu Euroopan investointipankilta ja Pohjoismaiden investointipankilta. Raportointikaudella ei ole nostettu uutta lainaa.

Loppuvuoden aikana nostettava lainamääratarve on noin 267,0 milj. euroa. Arvio on, että HKL nostaa uutta lainaa 130,0 milj. euroa. Lainamäärä tarkentuu loppuvuoden aikana. HKL:n nostamaan lainamäärään vaikuttaa koko kaupungin rahoitustilanne, ja HKL tulee nostamaan vuoden 2018 aikana nostettavat lainat kaupungin sisäisinä lainoina.

HKL:n omavaraisuusaste on 47,2 % 30.6.2018 (31.12.2017: 49,3 %).

HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNELIIKELAITOS

LIITTEET

- Liite 1: Tuloslaskelmaennuste
- Liite 2: Tuloslaskelma
- Liite 3: Tase, vastaavaa
- Liite 4: Tase, vastattavaa
- Liite 5: Rahoituslaskelma
- Liite 6: Tunnusluvut
- Liite 7: Tunnuslukujen laskentaperusteet

HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNELIIKELAITOS

LIITE 1

	Ennuste	Tulosbudjetti	Erotus
TUOSLASKELMAENNUSTE 1000€	2018	2018	
LIIKEVAIHTO			
Tuki kaupungilta	18 005	19 161	-1 156
Liikennöintikorvaukset	98 318	100 984	-2 666
Infrakorvaukset	80 905	82 378	-1 472
Muut myyntitulot	13 030	13 025	4
	210 258	215 547	-5 290
Valmistus omaan käyttöön	5 699	6 099	-400
Liiketoiminnan muut tuotot	18 097	17 020	1 076
	23 795	23 119	676
Materiaalit ja palvelut			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat:			
Ostot tilikauden aikana	-20 435	-19 953	-482
Ulkopuoliset palvelut			
SLL-korvaus	-4 050	-4 050	0
Muiden palvelujen ostot	-38 622	-40 414	1 793
	-63 107	-64 417	1 311
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-50 541	-51 112	571
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	-11 880	-12 213	333
Muut henkilösivukulut	-2 036	-2 192	156
	-64 458	-65 517	1 059
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-45 754	-49 054	3 300
	-45 754	-49 054	3 300
Liiketoiminnan muut kulut			
Vuokrakulut	-24 624	-24 611	-13
Muut kulut	-1 567	-1 671	103
	-26 192	-26 282	90
LIIKEYLIJÄÄMÄ	34 544	33 397	1 147
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkokulut			
Kaupungin lainasta	-807	-7	-800
Muista lainoista	-4 256	-4 471	215
Korvaus peruspääomalle	-8 442	-8 442	0
Infrakorko	-19 479	-19 479	0
Muut rahoituskulut	-12	0	-12
	-32 996	-32 399	-597
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	1 548	998	549
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	1 548	998	549
Varausten ja rahastojen muutos			
Poistoeron lisäys (-)/vähennys (+)	2 767	2 767	0
Vapaaehtoisten var. vähennys (+)	-3 765	-3 765	0
	-998	-998	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	549	0	549

HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNELIIKELAITOS

LIITE 2

TULOSLASKELMA	30.6.2018	30.6.2017
LIIKEVAIHTO		
Tuki kaupungilta	9 580 332,00	9 757 796,52
Liikennöintikorvaukset	48 020 580,31	43 356 314,64
Infrakorvaukset	40 989 881,50	34 649 835,48
Muut myyntitulot	<u>6 535 651,18</u>	<u>97 305,12</u>
	105 126 444,99	87 861 251,76
Valmistus omaan käyttöön	2 732 930,95	2 796 132,26
Liiketoiminnan muut tuotot	<u>10 832 297,67</u>	<u>9 200 202,45</u>
	13 565 228,62	11 996 334,71
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat:		
Ostot tilikauden aikana	-9 344 996,78	-6 745 632,48
Ulkopuoliset palvelut		
SLL-korvaus	-2 152 867,89	-2 086 786,91
Muiden palvelujen ostot	<u>-15 736 605,38</u>	<u>-12 759 414,32</u>
	-27 234 470,05	-21 591 833,71
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-23 319 430,22	-22 399 854,40
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-5 579 199,25	-5 489 806,50
Muut henkilösivukulut	<u>-932 663,19</u>	<u>-1 039 894,73</u>
	-29 831 292,66	-28 929 555,63
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	<u>-21 291 196,08</u>	<u>-23 761 489,59</u>
	-21 291 196,08	-23 761 489,59
Liiketoiminnan muut kulut		
Vuokrakulut	-8 330 340,59	-6 867 942,00
Muut kulut	<u>-490 393,56</u>	<u>-1 042 859,88</u>
	-8 820 734,15	-7 910 801,88
LIIKEYLIJÄÄMÄ	31 513 980,67	17 663 905,66
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut rahoitustuotot	223,18	4 756,87
Korkokulut		
Kaupungin lainasta	-3 480,00	-3 694,44
Muista lainoista	-1 816 785,75	-1 869 838,44
Korvaus peruspääomalle	-4 220 999,88	-4 220 999,88
Infrakorko	-9 739 392,48	-5 533 770,00
Muut rahoituskulut	<u>-12 335,07</u>	<u>-10 639,99</u>
	-15 792 770,00	-11 634 185,88
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	15 721 210,67	6 029 719,78
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	15 721 210,67	6 029 719,78
Varausten ja rahastojen muutokset		
Poistoeron lisäys (-)/vähennys (+)	<u>1 383 597,78</u>	<u>1 487 489,64</u>
	1 383 597,78	1 487 489,64
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	17 104 808,45	7 517 209,42

HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNELIIKELAITOS

LIITE 3

TASE

VASTAAVAA	30.6.2018	30.6.2017	31.12.2017
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineettomat hyödykkeet			
Aineettomat oikeudet	412 243,86	165 500,67	169 507,99
Muut pitkävaikutteiset menot	2 136 871,63	0,00	2 192 859,54
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	4 221 061,90	3 858 373,71	4 012 823,41
	6 770 177,39	4 023 874,38	6 375 190,94
Aineelliset hyödykkeet			
Rakennukset ja rakennelmat	210 428 927,61	219 165 228,39	216 686 614,14
Kiinteät rakenteet ja laitteet	211 359 049,60	210 632 497,81	216 661 372,18
Koneet ja kalusto	299 247 672,93	272 344 672,81	270 965 341,60
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	126 845 896,57	120 754 930,74	117 114 837,62
	847 881 546,71	822 897 329,75	821 428 165,54
Sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet	39 505 024,70	39 433 232,00	39 505 024,70
	39 505 024,70	39 433 232,00	39 505 024,70
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Vaihto-omaisuus			
Aineet ja tarvikkeet	8 220 372,54	7 206 905,91	6 701 641,32
	8 220 372,54	7 206 905,91	6 701 641,32
Saamiset			
Pitkäaikaiset saamiset			
Muut saamiset	31 839 535,55	6 241 168,89	31 839 535,55
	31 839 535,55	6 241 168,89	31 839 535,55
Lyhytaikaiset saamiset			
Myyntisaamiset	1 539 760,21	2 302 661,72	7 979 579,17
Saamiset kunnalta/kuntayhtymältä	18 670 807,82	7 384 733,82	11 590 935,74
Siirtosaamiset	-156,78	63 756,81	1 196 433,36
Muut saamiset	51 345 569,26	44 982 352,27	6 056 650,32
	71 555 980,51	54 733 504,62	26 823 598,59
Rahat ja pankkisaamiset			
Rahat ja pankkisaamiset	1 997,03	210 969,61	88 733,91
	1 997,03	210 969,61	88 733,91
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 005 774 634,43	934 746 985,16	932 761 890,55

HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNELIIKELAITOS

LIITE 4

TASE

VASTATTAVAA	30.6.2018	30.6.2017	31.12.2017
OMA PÄÄOMA			
Peruspääoma	93 804 124,97	93 804 124,97	93 804 124,97
Koroton peruspääoma	286 213 492,66	286 213 492,66	286 213 492,66
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	23 054 643,96	20 079 664,74	20 079 664,74
Tilikauden yli-/alijäämä	<u>17 104 808,45</u>	<u>7 517 209,42</u>	<u>2 974 979,22</u>
	420 177 070,04	407 614 491,79	403 072 261,59
POISTOERO JA VAPAAEHT VARAUKSET			
Poistoero	48 289 758,42	51 160 845,78	49 673 356,20
Vapaaehtoiset varaukset			
Investointivaraukset	<u>5 705 092,43</u>	<u>1 812 322,23</u>	<u>5 705 092,43</u>
	53 994 850,85	52 973 168,01	55 378 448,63
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikainen			
Lainat kunnalta/kuntayhtymältä	13 072 788,90	15 060 464,39	13 072 788,90
Lainat rahoituslaitoksilta	<u>233 122 482,52</u>	<u>246 207 365,98</u>	<u>233 122 482,52</u>
	246 195 271,42	261 267 830,37	246 195 271,42
Lyhytaikainen			
Lainat kunnalta/kuntayhtymältä	1 987 675,49	1 987 675,49	1 987 675,49
Lainat rahoituslaitoksilta	7 732 917,92	7 732 917,92	13 084 883,46
Saadut ennakot	685 000,00	0,00	2 529 800,00
Ostovelat	12 291 504,91	8 454 475,41	17 879 310,12
Korottomat velat kunnalta/kuntayhtymältä	8 476 935,18	4 231 728,68	10 137 834,60
Yhdystili	185 146 410,40	129 594 678,07	164 778 678,39
Siirtovelat	11 128 060,99	11 684 747,01	16 009 351,24
Muut lyhytaikaiset velat	<u>57 958 937,23</u>	<u>49 205 272,41</u>	<u>1 708 375,61</u>
	285 407 442,12	212 891 494,99	228 115 908,91
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>1 005 774 634,43</u>	<u>934 746 985,16</u>	<u>932 761 890,55</u>

HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNELIIKELAITOS

LIITE 5

RAHOITUSLASKELMA 1000 €
1.1. - 30.6.2018

	30.6.2018	30.6.2017	31.12.2017	Ennuste
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA				
Tulorahoitus				
Liikelylijäämä (-alijäämä)	31 514	17 664	28 270	34 544
Poistot ja arvonalennukset	21 291	23 761	48 329	45 754
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korvaus peruspääomalle	-4 221	-4 221	-8 442	-8 442
Infrakorko	-9 739	-5 534	-12 143	-19 479
Korkokulut kaupungin lainasta	-3	-4	-1	-807
Muut	-1 829	-1 876	-3 791	-4 268
	37 012	29 791	52 222	47 301
Investoinnit netto	-48 140	-46 882	-72 404	-133 365
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN NETTORAHAVIRTA	-11 127	-17 091	-20 182	-86 063
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA				
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikainen				
Kunnalta/kuntayhtymältä saatujen lainojen lisäys	0	0	0	130 000
Kunnalta/kuntayhtymältä saatujen lainojen vähennys	0	0	-1 988	-1 988
Muilta saatujen lainojen vähennys	0	0	-13 085	-13 967
Lyhytaikainen				
Muilta saatujen lainojen muutos	-5 352	-3 814	1 538	0
	-5 352	-3 814	-13 534	114 045
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Vaihto-omaisuuden muutos	-1 519	-592	-87	0
Yhdystilivelkojen muutos, lis (+), väh (-)	20 368	23 919	59 103	-28 069
Saamisten muutokset, lisäys (-), vähennys(+)	-37 653	-39 126	-32 608	0
Saamisten muutos kunnalta/kuntayhtymältä	-7 080	1 630	-2 576	0
Korottomien velkojen muutos, lis (+), väh (-)	43 937	35 870	4 653	0
Korottomien velkojen muutos kunnalta/kuntayhtymältä	-1 661	-793	5 113	0
	16 392	20 908	33 598	-28 069
RAHOITUKSEN NETTORAHAVIRTA	11 040	17 095	20 064	85 977
RAHAVAROJEN MUUTOS	-87	4	-118	-87
Rahavarojen muutos				
Kassavarat kauden lopussa	2	211	89	2
Kassavarat 1.1.	89	207	207	89
	-87	4	-118	-87
Yhdystili	-185 146	-129 595	-164 779	-136 710

HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNELIIKELAITOS

LIITE 6

TUNNUSLUVUT	30.6.2018	30.6.2017	31.12.2017
Toiminnan laajuus			
Liikevaihto, milj. €	105,1	87,9	180,6
Liikevaihdon muutos, %	19,7		
Tulos ja kannattavuus			
Liikevoitto, milj. €	31,5	17,7	28,3
Liikevoitto, %	30,0	20,1	15,7
Rahoitustulos, %	35,2	33,9	28,9
Kokonaispääoman tuotto, %	6,5	3,9	3,1
Sijoitetun pääoman tuotto, %	8,7	4,8	3,9
Rahoitus			
Omavaraisuusaste, %	47,2	49,3	49,3
Quick ratio	0,3	0,3	0,1
Current ratio	0,3	0,3	0,1

HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNELIIKELAITOS

LIITE 7

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAPERUSTEET

TOIMINNAN LAAJUUS

Liikevaihdon muutos, % $100 \times \frac{\text{Liikevaihdon muutos}}{\text{Liikevaihto edellisellä kaudella}}$

TULOS JA KANNATTAVUUS

Liikevoitto, % $100 \times \frac{\text{Liikelylijäämä}}{\text{Liikevaihto}}$

Rahoitustulos, % $100 \times \frac{\text{Liikelylijäämä ennen satunnaisia eriä + poistot}}{\text{Liikevaihto}}$

Kokonaispääoman tuotto, % $100 \times \frac{\text{Liikelylijäämä ennen satunnaisia eriä + rahoituskulut}}{\text{Oikaistun taseen loppusumma keskimäärin tilikaudella}}$

Sijoitetun pääoman tuotto, % $100 \times \frac{\text{Liikelylijäämä ennen satunnaisia eriä + rahoituskulut}}{\text{Taseen loppusumma - korottomat velat (keskimäärin tilikaudella)}}$

RAHOITUS

Omavaraisuusaste, % $100 \times \frac{\text{Oikaistu oma pääoma}}{\text{Oikaistun taseen loppusumma - saadut ennakkomaksut}}$

Quick ratio $\frac{\text{Rahoitusomaisuus}}{\text{Lyhytaikaiset velat - saadut ennakkomaksut}}$

Current ratio $\frac{\text{Vaihto-omaisuus + rahoitusomaisuus}}{\text{Lyhytaikaiset velat}}$